

80-річчя члена-кореспондента НАН України В.І. НАУЛКА

Всеволод Іванович Наулко народився 18 грудня 1933 р. у м. Таращі на Київщині в родині вчителів. Закінчив географічний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка (1956) і аспірантуру Інституту етнографії ім. М.М. Миклухо-Маклая АН СРСР.

З 1958 р. творча діяльність В.І. Наулка нерозривно пов'язана з Національною академією наук України. До 1972 р. він працював у відділі етнографії Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М.Т. Рильського АН УРСР, а з 1991 р. очолює відділ пам'яток духовної культури Інституту української археології та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України. У 1971–1991 рр. він був професором історичного факультету Київського державного університету. 1964 р. Всеволод Іванович захистив кандидатську, а 1976 р. — докторську дисертацію. У 1997 р. його обрано членом-

кореспондентом НАН України. У 2013 р. за багаторічну плідну наукову і педагогічну діяльність В.І. Наулка нагороджено орденом «За заслуги» III ст. Він має почесне звання «Заслужений працівник освіти України».

В.І. Наулко — відомий в Україні та поза її межами етнолог і археограф. Його дослідження стосуються теоретичних проблем етносу і етнічної історії України та української діаспори, етносоціального й етнодемографічного розвитку, міжетнічних взаємин, національно-державного будівництва, сучасного стану етнічних спільнот, співвідношення найважливіших етнічних ознак — самосвідомості, мови, культури тощо.

Його наукові здобутки відображено в близько 550 публікаціях, у тому числі 15 монографіях, найвідоміші з яких: «Етнічний склад населення УРСР» (1965), «Географічне розміщення народів в Україні» (1966), «Развитие межэтнических связей на Украине» (1975), «Хто і відколи живе в Україні» (1998), «Пошуки. Роздуми. Студії» (2013). Всеволод Іванович — науковий керівник і співавтор багатьох фундаментальних монографій та навчальних посібників: «Етнографія восточних славян» (1983), «Культура і побут населення України» (1991, 1993), «Українці» (Т. 1, 1999), «Українці» (2000), «Етнонаціональні процеси в Україні: історія та сучасність» (2001), «Культура народів слов'янських країн» (Вип. 1–2, 2002, 2004), «Д.П. де ля Фліз. Альбоми» (Т. 1–2, 1996, 1999), «Історія української культури» (Т. V, ч. 4, 2013) та ін.

У процесі підготовки фундаментальних видань (монографії «Українці», Історико-етнографічного атласу України, Білорусії та

Молдавії та ін.) В.І. Наулко проводив експедиційні дослідження у більшості регіонів України і сусідніх країн, а в 1981 р. як стипендіат ЮНЕСКО вивчав слов'янські культури в архівосховищах і музеях США, Канади та Великої Британії.

Праці В.І. Наулка видано у багатьох зарубіжних країнах: Росії та інших колишніх республіках СРСР, США, Канаді, Японії, Франції, Швеції, Нідерландах, Індії, Австралії, Польщі, Болгарії, Румунії, Чехії. Він був учасником VII–XI Міжнародних конгресів з етнологічних та антропологічних наук і X–XIV Міжнародних з'їздів славистів; обирався членом Адміністративної ради з етнології та фольклористики Європи від України.

Всеволод Іванович зробив помітний внесок у розвиток музейної і краєзнавчої справи в Україні — від публікації численних праць про етнографічні експозиції до участі в організації Музею народної архітектури та побуту України і навчально-етнографічного музею при Київському університеті.

У керованому В.І. Наулком відділі здійснено видання низки фундаментальних праць, зокрема альбомів Д.П. де ля Фліза, епістолярної спадщини видатних постатей

минулого — Ф.К. Вовка, М.С. Грушевського, В.М. Гнатюка, Д.І. Яворницького, Б.Д. Грінченка, М.Ф. Біляшівського, М.Ф. Сумцова, А.Ю. Кримського, М.М. Кордуби, З.Ф. Кузеля та ін.

Багато сил і часу В.І. Наулко віддає викладацькій діяльності. Колеги Всеволода Івановича характеризують його як талановитого педагога і неперевершеного лектора.

В.І. Наулко проводить велику науково-організаційну роботу, він неодноразово обирався членом Експертної комісії ВАК України, входить до складу кількох учених рад, виступав опонентом або рецензентом праць більшості провідних етнологів України. Він є членом головної редакційної колегії повного зібрання творів М.С. Грушевського, редколегій часописів «Народна творчість та етнографія», «Український археографічний щорічник», «Пам'ять століть», «Людина і політика», «Берегиня», «Університет», очолює відділ етнології міжнародного видання Енциклопедія сучасної України.

Усе своє життя Всеволод Іванович Наулко присвятив науці. І нині він плідно працює, прагнучи піднести її на вищий рівень. Тож побажаймо йому міцного здоров'я, творчої наснаги і нових наукових звершень!